

19. Стефанюк І.Б. Бюджетна реформа вимагає нових форм контролю / І.Б. Стефанюк // Фінансовий контроль. – 2004. – № 5. – С. 3-8.

References:

1. Bilukha M.T. Teoriya finansovo-hospodars'koho kontrolyu i audytu: pidruchnyk / M.T. Bilukha.– К.: РР «Vlad i Vlada», 1996. – 320 s., il.
2. Fynansы SSSR: uchebnyk / pod red. N.H. Sycheva, B.H. Boldyreva. – [2-e yzd., pererab. y dop.]. – М.: Fynansы y statystyka, 1984. – 303 s.
3. Hracheva E.Yu. Problemy pravovoho rehulyrovanyya hosudarstvennoho fynansovoho kontrolya / E.Yu. Hracheva. – М.: Yurysprudentsyya, 2000. – 192 s.
4. Finansove pravo: pidruchnyk / Ye.O. Alisov, L.K. Voronova, S.T. Kad'kalenko ta in.; kerivnyk avt. kolektyvu i vidp.red. L.K. Voronova. – Vydannya druhe, vypravlene ta dopovnene – Kh.: Firma «Konsum», 1999. – 496 s.
5. Rovynskyy E.A. Osnovnye voprosy teoryu sovet-skoho fynansovoho prava / E.A. Rovynskyy. – М.: Hosiuryzdat, 1960. – 193 s.
6. Voznesenskiy E.A. Fynansovy kontrol' v SSSR / E.A. Voznesens'kiy. – М.: Yuryd. lyt., 1973. – 134 s.
7. Sovet'skoe fynansovoe pravo: uchebnyk. – М.: Yuryd. lyt., 1985. – 272 s.
8. Alpatov Yu.F. Povysheniye effektivnosti kontrol'noy roboty – vazhnaya zadacha nalohovykh organov / Yu.F. Alpatov // Nalohovy vestnyk. – 1997. – # 5. – S. 3 – 8.
9. Alysov E.A. Fynansovoe pravo Ukrainy: uchebnoe posobyе / Evhenyy Alysov. – Kh.: fyрма «Эспад», 2000. – 288 s.
10. Karaseva M.V. Fynansovoe pravo: Obshchaya chast': uchebnyk / M.V. Karaseva. – М.: Yuryst', 1999. – 256 s.
11. Dadashev A.Z. Fynansovaya systema Rossyy: uchebnoe posobyе. /A.Z. Dadashev, H.D. Chernyk.– М.: YNFRA-M, 1997. – 248 s.
12. Savchenko L.A. Deyaki metody finansovoho kontrolyu (pravovyy aspekt) / L.A. Savchenko // Visnyk Zaporiz'koho yurydychnoho instytutu. – 2001. – # 4 (17). – S. 107-116.
13. Vasylyk O.D. Derzhavni finansy Ukrainy: navchal'nyy posibnyk / O.D. Vasylyk. – К.: Vyshcha shk., 1997. – 383 s.
14. Orlyuk O.P. Finansove pravo: navch. posibnyk / O.P. Orlyuk. – К.: Yurinkom Inter, 2003. – 528 s.
15. Yalbulhanov A.A. Fynansovy kontrol' kak ynstytut finansovoho prava / A.A. Yalbulhanov // Yuryst. – 1999. – # 4. – S. 43–50.
16. Эрыашвылы N.D. Fynansovoe pravo: uchebnyk dlya vuzov / N.D. Эрыашвылы. – М.: YuNYTY-DANA, Zakon y pravo, 2000. – 606 s.
17. Bodyuk A.V. Metody finansovoho kontrolyu / A.V. Bodyuk // Finansovyy kontrol'. – 2005. – # 1(24). – S. 50–53.
18. Barynina-Zakirova M. V. Vidstezhennya ryzykovykh operatsiy – holovna «fishka» finansovoho audytu / M.V. Barynina-Zakirova // Finansovyy kontrol'. – 2006. – # 1. – Rezhym dostupu: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/control>
19. Stefanyuk I.B. Byudzhetna reforma vymahaye novykh form kontrolyu / I.B. Stefanyuk // Finansovyy kontrol'. – 2004. – # 5. – S. 3-8.

Рецензент: доктор юридичних наук, професор Подоляка А.М.

УДК 342.5 (477)

Мельник В.І.,

начальник Головного слідчого управління фінансових розслідувань
Державної фіскальної служби України

**ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ДЕРЖАВИ (НА ПРИКЛАДІ КРАЇН СХІДНОЇ ТА ЦЕНТРАЛЬНОЇ ЄВРОПИ)**

У статті охарактеризовано досвід забезпечення економічної безпеки таких країн, як Румунія, Чеська Республіка, Республіка Польща, Республіка Болгарія, Республіка Білорусь, Російська Федерація. Визначено особливості забезпечення економічної безпеки кожної конкретної країни. Запропоновано шляхи

адаптації в Україні позитивного зарубіжного досвіду правового регулювання та організації забезпечення економічної безпеки держави.

Ключові слова: економічна безпека, безпека держави, правове регулювання.

Мельник В.И.,

начальник Главного следственного управления финансовых расследований

Государственной фискальной службы Украины

ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ГОСУДАРСТВА (НА ПРИМЕРЕ СТРАН ВОСТОЧНОЙ И ЦЕНТРАЛЬНОЙ ЕВРОПЫ)

В статье охарактеризован опыт обеспечения экономической безопасности таких стран, как Румыния, Чехия, Республика Польша, Республика Болгария, Республика Беларусь, Российская Федерация. Определены особенности обеспечения экономической безопасности каждой конкретной страны. Предложены пути адаптации в Украине позитивного зарубежного опыта правового регулирования и организации обеспечения экономической безопасности государства.

Ключевые слова: экономическая безопасность, безопасность государства, правовое регулирование.

Melnyk V.I.,

Head of the Main Investigation Department of Financial Investigations

State Fiscal Service of Ukraine

FOREIGN EXPERIENCE ENSURE ECONOMIC SECURITY OF THE STATE (ON THE EXAMPLE OF EASTERN AND CENTRAL EUROPE)

The article describes the experience of providing economic security of countries like Romania, Czech Republic, Poland, Bulgaria, Belarus, Russian Federation. The features ensuring the economic security of each country. Ways of adaptation in Ukraine positive foreign experience of legal regulation and ensure economic security.

Keywords: economic security, national security, legal regulation.

Актуальність проблематики. Питанням забезпечення економічної безпеки держави останнім часом приділяється дедалі більша увага. Означене питання перебуває під постійною увагою вітчизняних і зарубіжних дослідників. У науковій літературі стверджується, що належний рівень економічної безпеки досягається здійсненням єдиної державної політики, підкріпленої системою скоординованих заходів, адекватних внутрішнім та зовнішнім загрозам. Без такої політики неможливо домогтися виходу з кризи, стабілізувати економічну ситуацію в Україні, створити ефективні механізми соціального захисту населення [1, с. 374]. Водночас варто зазначити, що для належного вирішення питання стосовно забезпечення економічної безпеки держави, на нашу думку, варто проаналізувати зарубіжний досвід розв'язання зазначеної проблематики у країнах, які розташовані поблизу нашої держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанню забезпечення економічної безпеки держави присвячено чимало наукових досліджень. Зокрема, варто відзначити наукові здобутки таких дослідників, як В. Б. Авер'янов, В. Г. Атаманчук, О. М. Бандурка, Ю. П. Битяк, Л. В. Коваль, С. І. Лекарь, В. Ф. Опришко, Г. Х. Попов, В. М. Шаповал, Ю. С. Шемшученко, Л. П. Юзьков та ін.

Метою статті є характеристика зарубіжного досвіду забезпечення економічної безпеки держави (на прикладі країн Східної та Центральної Європи), уточнюючи його адміністративно-правовий аспект.

Виклад матеріалу. Більшість стратегій національної безпеки держав орієнтована на забезпечення національної та економічної безпеки через проведення радикальних

економічних реформ, тісну інтеграцію до світових та європейських систем безпеки, приєднання до економічних і політичних союзів та організацій. У цьому контексті показовим є досвід формування стратегій національної безпеки, накопичений країнами Східної та Центральної Європи, зокрема держав - колишніх членів Варшавського договору.

Так, у Румунії Стратегія національної безпеки [2] була затверджена 18 червня 1999 р. на засіданні Верховної ради державної безпеки. Цей найважливіший для країни документ спрямований на забезпечення демократії та стабільності в державі, сталості її економічного розвитку, Євроатлантичну інтеграцію. Питання розв'язання проблем економічної безпеки стратегією визначені досить обмежено, але витікають з основних положень, національних інтересів і, головним чином, сконцентровані в основних напрямках забезпечення національної безпеки у фінансово-економічній сфері. Національні інтереси Румунії дуже тісно пов'язані з визначеними основними цілями державної політики національної безпеки та полягають також у суспільній єдності держави, яка повинна досягатися демократичним шляхом, на основі чинного законодавства; у підтримці, мовної релігійної й культурної самобутності румун, які проживають поза межами Румунії тощо. Основними напрямками забезпечення економічної безпеки румунської держави є: здійснення ефективних заходів макроекономічної стабілізації, прискорення структурних реформ в економіці, створення приватного сектора, залучення іноземних інвестицій та підтримка малого і середнього бізнесу; узгодження фінансово-економічного законодавства, фінансової, економічної і митної політики з європейським законодавством, вимогами та директивами Європейського союзу; приєднання Румунії до континентальних та трансконтинентальних транспортних комунікацій, створення інформаційної інфраструктури; ефективне управління трудовим потенціалом, необхідним для розвитку високотехнологічних галузей промисловості, особливо виробництва програмного забезпечення; підтримка належного рівня освіти та науки.

У Чеській Республіці головним, офіційно визнаним, концептуальним документом із державної політики національної безпеки є Стратегія безпеки Чеської Республіки [3]. Вона визначає національні інтереси, загрози та небезпеки національній безпеці й формулює довготривалі наміри держави і заходи уряду щодо забезпечення умов мирного розвитку та економічного розквіту в країні. Стратегія безпеки виділяє шість основних сфер національної безпеки. Ними є: цивільна, громадська, політико-військова, економічна, екологічна, а також сфера криміналітету та організованої злочинності. Питанням із розв'язання проблем економічної безпеки приділяється велика увага. Економічна сфера національної безпеки визначається Стратегією Чеської Республіки серед національних інтересів, загроз національній безпеці та заходів забезпечення безпеки країни.

Стратегія безпеки Чеської Республіки класифікує національні інтереси за двома основними групами інтересів – це життєві й стратегічні інтереси. Визнано, що взаємна межа між цими групами інтересів змінюється у часі й просторі залежно від конкретних обставин і ситуацій. При цьому життєві інтереси – це інтереси, що мають довгостроковий характер та зумовлені збереженням конституційного порядку, демократії й економічного розвитку. Стратегічні інтереси – це довготривалі чи

тимчасові, загальні чи специфічні інтереси, що виходять з амбіцій, можливостей та реального становища, яке держава займає у світі. Напрямами економічної політики національної безпеки є: забезпечення економічного зростання, постійний динамічний розвиток економіки та міжнародного співробітництва; підтримка внутрішньої та зовнішньої стабільності; зниження інфляційного тиску; підтримка позитивного сальдо зовнішньої торгівлі; ефективне ринкове регулювання в економічній та фінансовій сферах; боротьба з організованою фінансово-економічною злочинністю.

Урядом Республіки Польща у червні 2000 р. був прийнятий концептуальний документ з національної безпеки «Стратегія безпеки Республіки Польща» [4, с. 154]. Стратегічною метою державної політики національної безпеки у Польщі згідно зі Стратегією безпеки визначено гарантування незалежності й суверенітету, територіальної цілісності держави; створення умов для стабільного суспільного та економічного розвитку; збереження національних надбань і розвиток національної гідності поляків. Питання економічної безпеки в цьому документі як і окремої проблематики не містяться та подані досить стисло. Але вони зазначені серед загроз польській безпеці та серед переліку інструментів реалізації польської політики безпеки. До визначальних загроз економічній безпеці Республіки Польща документом віднесена загрозна економічна нестабільність у країн-сусідів та її негативний вплив на польську економіку та значна зовнішня залежність держави від постачання енергоносіїв із-за кордону, недиверсифікованість цих джерел; неконтрольовані міграційні процеси, що здатні завдати шкоди соціально-економічній стабільності та фінансово-економічним можливостям країни.

Офіційно визнані політичні погляди щодо захисту громадян, суспільства та держави від впливу зовнішніх і внутрішніх загроз національній безпеці у Республіці Болгарія представлені Концепцією національної безпеки [5], яка була прийнята Народними Зборами держави 16 квітня 1998 р. Вона визначає цілі, завдання, принципи, національні інтереси, загрози національній безпеці та умови й фактори, які зумовлюють стан забезпечення національної безпеки. Для Концепції національної безпеки Болгарії, як і для інших держав Центральної та Східної Європи, характерна спрямованість на забезпечення захисту національних інтересів за рахунок ефективної співпраці зі світовими та європейськими системами безпеки, інтеграції до Північноатлантичного альянсу та вступу до Європейського союзу. Економічна сфера подається у невід'ємному єднанні з основними питаннями безпеки країни, регіону та не виділяється окремими структурними підрозділами в документі. Національними економічними інтересами Республіки Болгарії визнані: підвищення якості та рівня життя населення, ефективності соціального і медичного обслуговування в країні; забезпечення державного суверенітету, економічної незалежності; досягнення фінансової стабільності, високого рівня економічного і соціального розвитку; підвищення ефективності внутрішньої і зовнішньої економічної політики.

Загрозами економічній безпеці Республіки Болгарії визнані: значна економічна і соціальна диференціація країн на континенті, що загрожує регіональній суспільно-політичній та соціально-економічній стабільності й має непередбачувані наслідки для країни; незакінченість організаційного процесу побудови вискоєфективної архітектури колективної безпеки в Європі; велика диференціація країн-сусідів за

ступенем інтегрованості до світових, континентальних, військово-політичних і торгово-економічних союзів; поширення міжнародної фінансово-економічної злочинності, контрабанда товарів; застосування торгово-економічних і фінансових санкцій проти суміжних держав; занепад болгарських державних інституцій, їх протистояння між собою, поширення корупції; суспільна нестабільність у державі, важкий кризовий стан національної економіки; зниження життєвого рівня болгарських громадян; демографічна криза, неконтрольований вплив людських ресурсів за кордон.

Після розпаду СРСР більшість країн-колишніх республік Радянського Союзу опинились вельми незахищеними перед викликами соціально-економічних загроз національній безпеці. Процес набуття державної незалежності цих країн супроводжується суспільно-політичною нестабільністю, занепадом національних економік, значними соціальними втратами та відсутністю розвиненої державної інфраструктури [6, с. 58].

Так, у Білорусі система поглядів на напрями, засоби і способи захисту життєво важливих інтересів особи, суспільства і держави знайшли офіційне визнання у затвердженій 17 липня 2001 р. Концепції національної безпеки Республіки Білорусь [7]. Концепція містить методологічну основу побудови системи забезпечення національної безпеки за основними її складовими сферами. Ними визнані: політична, економічна, військова, екологічна, інформаційна та гуманітарна складові. Питання розв'язання проблем економічної безпеки Білорусі має комплексне й змістовно повне відображення в рамках цього документа. Зокрема, визначені найважливіші національні економічні інтереси, загрози економічній безпеці держави та пріоритетні напрями забезпечення економічної безпеки в країні.

Пріоритетними напрямками забезпечення економічної безпеки держави в Концепції національної безпеки Білорусі є: розвиток системи економічних відносин, що забезпечує реалізацію життєво важливих економічних інтересів особи, суспільства і держави; створення механізмів розв'язання виникаючих між ними протиріч та скасування передумов їх виникнення; розробка стратегії забезпечення реалізації життєво важливих економічних інтересів у республіці; формування довгострокової програми економічних перетворень; забезпечення сталого соціально-економічного розвитку шляхом вирівнювання економічної активності у різних сферах; підвищення ефективності макроекономічного регулювання через постійне вдосконалення законодавства і механізмів прямого і непрямого управління економічними процесами; використання неінфляційних методів фінансування дефіциту бюджету та ефективний перерозподіл фінансових ресурсів, виходячи з загальнонаціональних пріоритетів; удосконалення державної зовнішньоекономічної політики на основі багатовекторності й практики, що склалася у міжнародному поділі праці й ринків товарів і послуг; всіляке використання переваг внутрішньо республіканського поділу праці, спеціалізації та кооперації за рахунок економічних і природних можливостей; створення сприятливих умов для підприємницької діяльності і зайнятості населення та ін.

Новими, у порівнянні з багатьма концепціями національної безпеки, є вимоги, які висуваються до системи забезпечення національної безпеки. До них належать:

1. Здатність системи до своєчасного реагування на зміни зовнішньої й внутрішньої обстановки і самовдосконалення в міру накопичення інформації про загрози і досвід їх попередження та нейтралізації.

2. Повнота і достовірність інформації про реальні і потенційні загрози, здатність створення організаційних механізмів забезпечення національної безпеки, наявність сил і засобів.

3. Здатність виконання системою заданих функцій в умовах неповної, суперечливої і такої, що нерегулярно поступає, інформації про загрози.

4. Поєднання централізації управління системою забезпечення національної безпеки зі самостійністю її окремих елементів.

5. Оперативність прийняття й ухвалення рішень, їх адекватність загрозам національної безпеки.

6. Здатність ефективного використання сил і засобів системи забезпечення національної безпеки і координації зусиль всіх її елементів.

Як резюме можна зазначити, що характерною ознакою Концепції національної безпеки Республіки Білорусь є те, що фактично вона становить собою не стільки концепцію національної безпеки, скільки концепцію державної безпеки, тобто концепцію безпеки держави Білорусь. Це потрібно для розуміння джерел формування як загроз безпеці, так і пріоритетних напрямів забезпечення безпеки держави, а також органів, що беруть в ній участь [7].

У Російській Федерації до правових документів, які містять положення з економічної безпеки, відносяться: Концепція національної безпеки Російської Федерації [8]; Державна стратегія економічної безпеки Російської Федерації [9]; Закон Російської Федерації «Про безпеку» [10]. Важливою відмінною рисою російського законодавства з економічної безпеки поряд із законодавством інших держав є наявність у ньому регіонального аспекту та положень про формування критеріїв і показників оцінки стану економічної безпеки, які використовуються у практиці державного управління. Державна стратегія економічної безпеки Російської Федерації є складовою частиною законодавства Росії з національної безпеки та в цілому зорієнтована на реалізацію економічних реформ на найближчу перспективу. У Державній стратегії економічної безпеки Російської Федерації підтверджується, що без забезпечення економічної безпеки практично неможливо вирішити ні одне із завдань, яке стоїть перед державою як у внутрішньодержавному так і в міжнародному плані [9].

Регіональний аспект економічної безпеки Росії визначається переліком загроз регіональній економічній безпеці. Найважливішою регіональною загрозою економічній безпеці РФ визнано небезпеку зростання нерівномірності соціально-економічного розвитку регіонів. До основних факторів впливу цієї загрози віднесені: об'єктивні різниці у рівні соціально-економічного розвитку регіонів; наявність депресивних, кризових та економічно відсталих районів на фоні структурних зрушень у промисловому виробництві, які супроводжуються значним зменшенням питомої ваги галузей обробної промисловості; порушенням виробничо-технологічних зв'язків між підприємствами окремих регіонів Росії; підвищенням розриву у рівні виробництва національного прибутку на душу населення між окремими суб'єктами Російської Федерації.

Висновки. Здійснивши дослідження особливостей забезпечення економічної безпеки в країнах Східної та Центральної Європи варто зазначити, що вони склалися залежно від історичного та економічного стану конкретної країни. Водночас у кожній країні є певні особливості забезпечення економічної безпеки держави, які варто було би взяти до уваги і в Україні. Для цього доцільно здійснити комплексний аналіз системи нормативно-правових актів, які стосуються забезпечення економічної безпеки України з метою залучення до цих документів передових ідей із забезпечення економічної безпеки зарубіжних країн. Такий підхід дозволить вдосконалити вітчизняне законодавство у галузі забезпечення економічної безпеки держави і привести його у відповідність до світового рівня.

Список використаних джерел:

1. Лекар' С. І. Адміністративно-правовий механізм забезпечення економічної безпеки держави : дис. ... докт. юрид. наук : 12.00.07 / С. І. Лекар' ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. – Х., 2013. – 476 с.
2. Стратегія національної безпеки Румунії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://i-scoop.org/index.php?id=54&tx_ttnews%5
3. Стратегія безпеки Чеської Республіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.refine.org.ua/pageid-1930-1.html>
4. Митрофанова О. Польща як стратегічний партнер України / О. Митрофанова // Політичний менеджмент. – 2006. – № 6. – С. 153 – 160.
5. Концепція національної безпеки Республіки Болгарія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pda.coolreferat.com/Історія_Болгарії_частина=2
6. Маргасова В. Г. Зарубіжний досвід забезпечення економічної безпеки регіону / В.Г. Маргасова // Науковий вісник ЧДІЕУ. – 2011. – № 1(9). – С. 53 – 61.
7. Концепція національної безпеки Республіки Білорусь [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/14360106/politologiya/kontseptsiya_natsionalnoyi_bezpeki_respubliki_bilorus
8. Концепція національної безпеки Російської Федерації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://flot.com/nowadays/concept/conceptdoc/index.htm>
9. Державна стратегія економічної безпеки Російської Федерації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.scrf.gov.ru/documents/23.html>
10. Про безпеку: Закон Російської Федерації: від 28.12.2010, № 390-ФЗ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rg.ru/2010/12/29/bezopasnost-dok.html>

References:

1. Lekar' S. I. Administrativno-pravovyy mekhanizm zabezpechennya ekonomichnoyi bezpeky derzhavy : dys. ... dokt. yuryd. nauk : 12.00.07 / S. I. Lekar' ; Khark. nats. un-t vnutr. sprav. – Kh., 2013. – 476 s.
2. Stratehiya natsional'noyi bezpeky Rumuniyi [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : http://i-scoop.org/index.php?id=54&tx_ttnews%5
3. Stratehiya bezpeky Ches'koyi Respubliki [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.refine.org.ua/pageid-1930-1.html>
4. Mytrofanova O. Pol'shcha yak stratehichnyy partner Ukrayiny / O. Mytrofanova // Politychnyy menedzhment. – 2006. – # 6. – S. 153 – 160.
5. Kontseptsiya natsional'noyi bezpeky Respubliki Bolhariya [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : http://pda.coolreferat.com/Ictoriya_Bolhariyi_chast'=2
6. Marhasova V. H. Zarubizhnyy dosvid zabezpechennya ekonomichnoyi bezpeky rehionu / V.H. Marhasova // Naukovyy visnyk ChDIEU. – 2011. – # 1(9). – S. 53 – 61.
7. Kontseptsiya natsional'noyi bezpeky Respubliki Bilorus' [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : http://pidruchniki.ws/14360106/politologiya/kontseptsiya_natsionalnoyi_bezpeki_respubliki_bilorus
8. Kontseptsiya natsional'noyi bezpeky Rosiys'koyi Federatsiyi [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://flot.com/nowadays/concept/conceptdoc/index.htm>
9. Derzhavna stratehiya ekonomichnoyi bezpeky Rosiys'koyi Federatsiyi [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://www.scrf.gov.ru/documents/23.html>
10. Pro bezpeku : Zakon Rosiys'koyi Federatsiyi : vid 28.12.2010, # 390-FZ [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://www.rg.ru/2010/12/29/bezopasnost-dok.html>

Рецензент: доктор юридичних наук, професор Кінашук Л.Л.

УДК: 341.33

Насіров Р.М.,

здобувач Інституту законодавства
Верховної Ради України

ПРАКТИКА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНСТИТУТУ «ПОДАТКОВОГО КОМПРОМІСУ». ДОСВІД США ТА ІМПЕЛЕМЕНТАЦІЯ В УКРАЇНІ

Стаття присвячена дослідженню інституту податкового компромісу на прикладі Сполучених Штатів Америки. Зокрема, мова йде про види підстав надання права на податковий компроміс, процедуру укладення угоди між державою та платниками податків. У дослідженні розглянуто ряд питань присвячених запровадженню інституту «податкового компромісу» в Україні, зокрема проаналізовані законопроекти, які регулюють застосування податкового компромісу в податковій системі України.

Ключові слова: податковий компроміс, податкова політика, платник податків, Податкове управління США

Насіров Р.М.,

соискатель Інститута законодательства
Верховной Рады Украины

ПРАКТИКА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНСТИТУТУ «НАЛОГОВОГО КОМПРОМІССА». ОПЫТ США И ИМПЕЛЕМЕНТАЦИЯ В УКРАИНЕ

Статья посвящена исследованию института налогового компромисса на примере Соединенных Штатов Америки. В частности, речь идет о видах оснований предоставления права на налоговый компромисс, процедуру заключения соглашения между государством и налогоплательщиками. В исследовании рассмотрен ряд вопросов посвященных введению института «налогового компромисса» в Украине, в частности проанализированы законопроекты, которые регулируют применение налогового компромисса в налоговой системе Украины.

Ключевые слова: налоговый компромисс, налоговая политика, плательщик налогов, Налоговое управление США

Nasirov R.M.,

competitor of the Institute of Legislation
Verkhovna Rada of Ukraine

PRACTICE OF LEGAL REGULATION OF THE INSTITUTE «TAX COMPROMISE». US AND EXPERIENCE IN UKRAINE IMPELEMENTATSIYA

The article is devoted to the research of the Offer in Compromise on the USA example. In particular, the article concerns the grounds for application for the Offer in Compromise, procedure of entering into agreement on the issue between the state and the taxpayer. The research also explains the necessity of tax compromise in the Ukrainian tax policy. The article provides the analysis of the law projects, which should regulate the application of tax compromise in Ukrainian tax system.

Relevance of the topic is that in a complex political and economic situation in front of legislators is very complicated and important task - to reform the existing regulatory framework, taking into account the many sometimes conflicting interests for the future. Now it is especially difficult task lezhyt in the plane of formation of the state budget during the economic crisis. On the one hand, in terms of military operations in the east of the country, financial instability, significant exchange rate fluctuations and a significant budget deficit, lawmakers need to think about how to find new or reform the old sources of filling the budget. On the other hand, so new ways must not damage the interests of the citizens, in particular, entrepreneurs and producers, who are the backbone of economic development. If, for example, to raise taxes - the main source of filling the state budget - the whole business in Ukraine will stop and you can forget not only about the progressive economic development, but also to withdraw from the economic crisis.